

Bölüm 9: İş Parçacıkları

JAVA ile Nesne Yönelimli Programlama

İş Parçacığı (Thread)

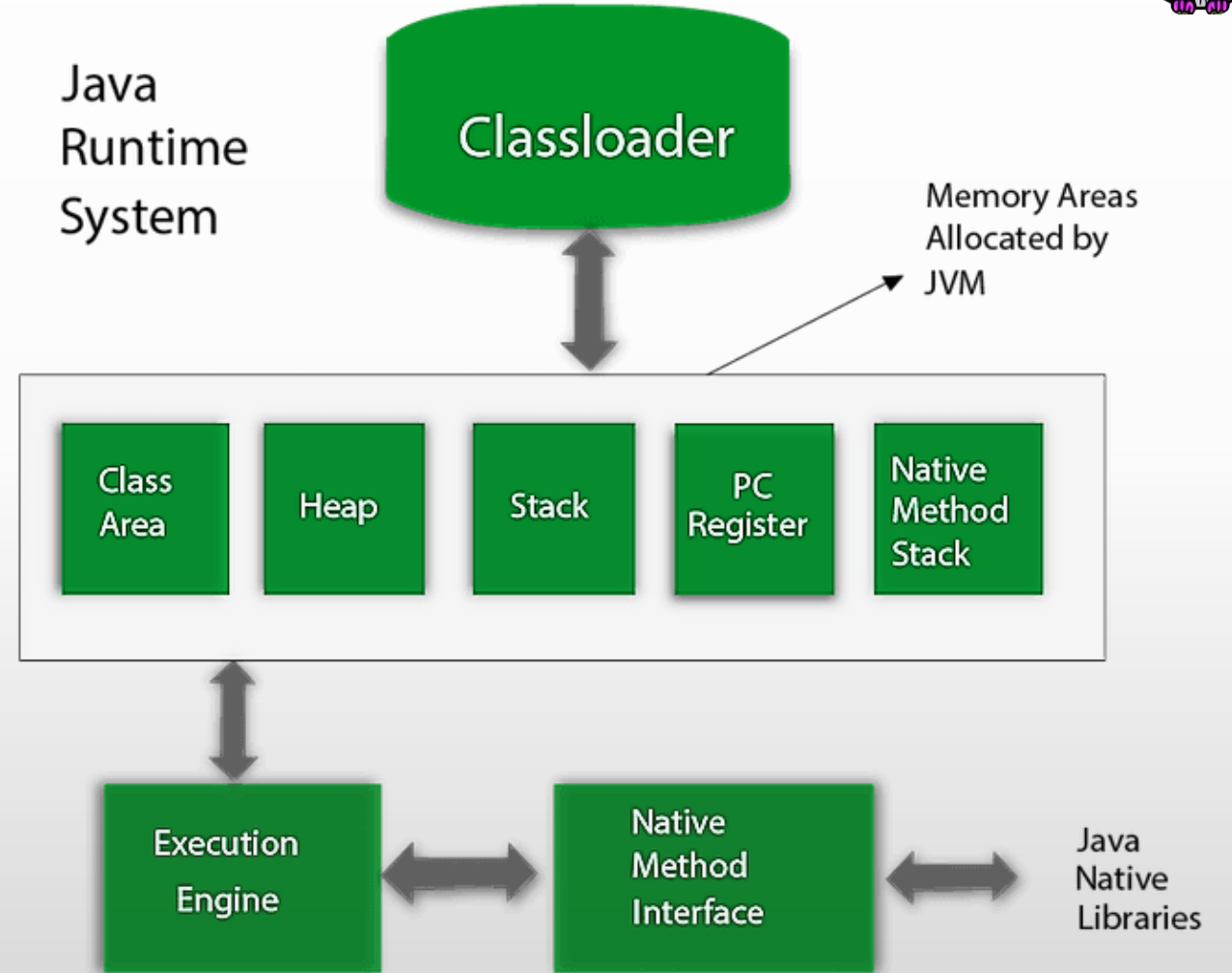
- Bir Java programındaki temel yürütme birimidir.
- Her iş parçacığı, bir *Thread* sınıfı nesnesi tarafından temsil edilir.
- İş parçacıkları, çoklu görev (multithreading) ve eşzamanlı programlama için kullanılır.

Java Sanal Makinesi (JVM)

- İş parçacıklarını bağımsız yürütme birimleri olarak yöneten sanal bir ortamdır.

Thread Sınıfı

- Her iş parçacığı, *java.lang* paketinde bulunan *Thread* sınıfından türetilir.
- İş parçacığının yaşam döngüsünü yönetmek için kullanılır.
- İş parçacığı yönetimi için gerekli olan metotları ve özellikleri içerir.
- İş parçacığı oluşturmak için *Thread* sınıfından türeyen alt sınıf oluşturulur.
 - **run()** metodu *override* edilerek program ana mantığı tanımlanır.
 - **start()** metodu çağrılarak iş parçacığı başlatılır.

İş Parçacığı Yönetimi

- **sleep()**: iş parçacığını belirli bir süreyle uyutur.
- **join()**: iş parçacığının tamamlanmasını bekler.
- **yield()**: yürütmeyi geçici olarak başka bir iş parçacığına bırakır.

İş Parçacığının Temel Nitelikleri

- **Runnable** (Çalıştırılabilir):
 - run() metodunu içeren nesne.
 - İş parçacığının ana mantığı burada tanımlanır.
- **Name** (İsim):
 - İş parçacığının adı.
 - Günlük kayıtları (log) veya teşhis amaçlı kullanılır.
- **ID** (Kimlik):
 - İş parçacığının tekil kimliği.
 - Sistem tarafından iş parçacığı oluşturulduğunda otomatik olarak atanır.

İş Parçacığının Temel Nitelikleri

- **ThreadGroup** (İş parçacığı grubu):
 - İş parçacığının ait olduğu grup.
 - Grup, iş parçacıklarını düzenlemek ve yönetmek için kullanılır.
- **Daemon** (Arka plan iş parçacığı):
 - Arka plan iş parçacıkları, diğer iş parçacıkları için hizmet sağlar
 - Belirli görevleri periyodik gerçekleştirir.
 - Tamamlanması beklenmez.
- **ContextClassLoader** (Bağlam sınıf yükleyici):
 - İş parçacığı tarafından kullanılan sınıf yükleyici.
 - Dinamik olarak sınıfları yüklemek için kullanılır.

İş Parçacığının Temel Nitelikleri

- **Priority** (Öncelik):
 - *Thread.MIN_PRIORITY* ve *Thread.MAX_PRIORITY* arasında tamsayı.
 - İş parçacığının öncelik düzeyini belirler.
- **State** (Durum):
 - İş parçacığının mevcut durumu.
 - Örnek durumlar: *NEW*, *RUNNABLE*, *BLOCKED*, *WAITING*, *TIMED_WAITING*, *TERMINATED*.
- **Interrupted** (Kesilme durumu):
 - İş parçacığının kesilmeye uğraması durumu.
 - *interrupt()* metodu kullanılarak işaretlenir.

JVM Başlangıcında İki İş Parçacığı Grubu

- **Main Thread Group** (Ana iş parçacığı grubu):
 - Ana iş parçacığı ve oluşturulan iş parçacıkları bu gruba aittir.
 - JVM başladığında varsayılan olarak oluşturulur.
- **System Thread Group** (Sistem iş parçacığı grubu):
 - JVM tarafından oluşturulan *Garbage Collector*, *Signal Dispatcher* ve *Finalizer* iş parçacıkları bu gruba dahildir.

JVM Başlangıcında Dört Temel İş Parçacığı

- **Main Thread** (Ana iş parçacığı):
 - JVM başladığında ilk çalışan iş parçacığıdır.
 - *main()* metodu burada çalıştırılır.
 - Temel uygulama mantığı burada yürütülür.
- **Garbage Collector Thread** (Çöp toplayıcı iş parçacığı):
 - Bellek yönetiminden sorumludur.
 - Referansı olmayan nesnelere bulup temizler.
 - Otomatik çalışır.

JVM Başlangıcında Dört Temel İş Parçacığı

- **Signal Dispatcher Thread** (Sinyal gönderici iş parçacığı):
 - İşletim sisteminden gelen sinyalleri yönetir.
 - Örneğin, *SIGSEGV* (*Segmentation Fault*) gibi hata sinyallerini ele alır.
 - JVM'yi güvenli kapatma işlemlerini yönetir.
- **Finalizer Thread** (Sonlandırıcı iş parçacığı):
 - Nesnelerin *finalize()* metodunu çağırır.
 - Modern Java uygulamalarında önerilmez.
 - *try-finally* veya *AutoCloseable* kullanımını tercih edilir.

İş Parçacığı Durumları

- İş parçacıkları yaşam döngülerinde farklı durumlara sahiptir.
- NEW (Yeni):
 - İş parçacığı henüz başlatılmamıştır.
 - *start()* metodunu çağırarak başlatılır.
- RUNNABLE (Çalışabilir):
 - İş parçacığı çalışıyor, ancak kaynaklara ihtiyaç duyabilir.
 - Çalışan veya bekleyen durumda olabilir.

İş Parçacığı Durumları

- BLOCKED (Engellenmiş):
 - İş parçacığı, *synchronized* blok veya metoda girebilmek için monitör kilidi bekliyor.
 - Diğer bir iş parçacığı bu kilidi serbest bırakana kadar bekler.
- WAITING (Bekliyor):
 - İş parçacığı, aşağıdaki metotlardan birini çağırarak bekliyor:
 - *Object.wait* (süresiz)
 - *Thread.join* (süresiz)
 - *LockSupport.park*

İş Parçacığı Durumları

- **TIMED_WAITING** (Zamanlı bekleme):
 - İş parçacığı, bekleme süresi ile aşağıdakilerde birini çağırarak bekliyor:
 - *Thread.sleep*
 - *Object.wait* (belirli bir süreyle)
 - *Thread.join* (belirli bir süreyle)
 - *LockSupport.parkNanos*
 - *LockSupport.parkUntil*
- **TERMINATED** (Sonlandırılmış):
 - İş parçacığı, yürütmesini tamamlamıştır.
 - *run()* metodu tamamlandığında bu duruma geçer.

Runnable Arayüzü

- Her iş parçacığı, çalıştığı bir *Runnable* nesneye sahiptir.
- *Runnable* arayüzü, yalnızca *run()* metodunu içerir.
- *Runnable* arayüzü gerçekleştirilerek iş parçacığının nesnesini oluşturulur.

```
package java.lang;
```

```
public interface Runnable {  
    void run();  
}
```


Runnable Arayüzü

- Runnable arayüzünü gerçekleyen sınıf, *run()* metodunu tanımlar.
- İş parçacığı, *run()* metodu çağrılarak çalıştırılır.

```
public class MyRunnable implements Runnable {  
    @Override  
    public void run() {  
        // İş parçacığının yapması gereken görevler  
    }  
}
```


İş Parçacığını Başlatma

- İş parçacığını başlatmak için *Thread* sınıfının yapıcı metoduna parametre olarak *Runnable* bir nesne verilir.
- *start()* metodu çağrılarak iş parçacığı başlatılır.
- *run()* metodu doğrudan çağrılmaz, aksi takdirde iş parçacığı çağıranın iş parçacığında çalışır.

İş Parçacığını Başlatma

```
public class Worker implements Runnable {  
    // ... İş parçacığının görevleri burada tanımlanır  
    public void run() {  
        // ...  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        //İş parçacığını başlatma  
        Worker w = new Worker();  
        Thread t = new Thread(w);  
        t.start();  
    }  
}
```


İş Parçacığını Başlatma

- *Thread* sınıfı genişletilerek de iş parçacığı oluşturulabilir.
- *Runnable* arayüzünü gerçeklemek yerine *Thread* sınıfı kullanılabilir.

```
public class Worker extends Thread {  
    // İş parçacığının görevleri burada tanımlanır  
    public void run() {  
        // ...  
    }  
  
    public static void main(String[] args) {  
        //İş parçacığını oluşturma ve başlatma  
        Worker w = new Worker();  
        w.start();  
    }  
}
```


Tek Miras Sorunu

- Java sadece tek bir sınıftan kalıtıma izin verir.
- Çalıştırılabilir nesne bir sınıftan türemişse, *Thread* sınıfını genişletemez.
- Bu kısıt, Sınıf içerisinde *Thread* türünde bir nesne tanımlanarak aşılır.

Tek Miras Sorunu

```
public class Worker extends Ata implements Runnable {  
    // İş parçacığının görevleri burada tanımlanır  
    private Thread thread;  
  
    public void run() {  
        // ...  
    }  
  
    public void start() {  
        thread = new Thread(this);  
        thread.start();  
    }  
}
```


İş Parçacığını Durdurma

- İş parçacığı, *run()* metodunu tamamladığında çalışmasını durdurur.
- JVM,
 - *Runtime.exit()* çağrıldığında
 - Tüm arka plan olmayan iş parçacıkları sonlandığında kapanır.
- İş parçacığını zorla durdurmak için,
 - periyodik olarak bir bayrak (*flag*) kontrol edilir.
 - Bayrak, iş parçacıklarının değişiklikleri görmesi için *volatile* tanımlanır.
- *Don't call deprecated Thread.stop()*

İş Parçacığını Durdurma

```
public class Worker extends Thread {  
    private volatile boolean flag = false;  
    public void finish() {flag = true;}  
    public void run() {  
        while (!flag) {  
            // ...  
        }  
    }  
    //...  
}
```


İş Parçacığını Durdurma

```
public class Worker implements Runnable {  
    private volatile Thread thread = new Thread(this);  
    public void finish() {thread = null;}  
    public void run() {  
        while (thread == currentThread()) {  
            // ...  
        }  
    }  
    // ...  
}
```


İşlemleri Doğru Sırayla Gerçekleştirmek

- Her iş parçacığının çalışma hızı ve sıklığı değişkenlik gösterir.
- İşletim sistemleri, öncelikleri görmezden gelebilir.
- Bir iş parçacığı bellekten bir değişkeni okuduktan sonra,
 - başka bir iş parçacığı değişkenin değerini güncelleyebilir.
 - iş parçacığı güncel olmayan değerlerle çalışıyor olabilir!!
- Derleyiciler,
 - optimizasyon sırasında iş parçacığındaki ifadeleri düzenleyebilir,
 - bu durum beklenmeyen davranışlara neden olabilir.

Senkronizasyon Seçenekleri

- *join()* metodu
- *synchronized* ifadesi
- *Lock* nesneleri
- *Barriers, semaphores, ve exchangers*
- *Volatile* değişkenler
- *Atomic* nesneler
- *priorities, sleeping, yielding, and timers look like synchronization but not.*

synchronized İfadesi

- Her nesne, kilidinin açılıp kapatılabileceği bir monitöre sahiptir.
- Monitör, aynı anda yalnızca bir iş parçacığı tarafından sahip olunabilir.
- t1 iş parçacığı monitöre sahipse, t2 monitöre sahip olmak isterse, t2 bekler.
- Monitör serbest bırakıldığında, bekleyen iş parçacıkları rekabet eder ve sadece biri sahip olabilir.
- Monitörü kilitlemek veya kilidini açmak için *synchronized* ifadesi kullanılır.
- Metotları senkronize tanımlamak, metodun içindeki kod bloğunu senkronize etmekle aynıdır.
- Senkronizasyon, karşılıklı dışlamayı sağlayarak veri bütünlüğünü korur.

Monitör

- Bir nesnenin monitörüne *synchronized* ile sahip olunur.

```
synchronized (o) {  
// ...  
}
```

- Kilidin serbest bırakılması, ifadenin sonunda gerçekleşir.

Metodları Senkronize Tanımlama

```
class C {  
    synchronized void p() {...}  
    static synchronized void q() {...}  
    //...  
}
```

```
class C {  
    void p() {synchronized (this) {...}}  
    static void q() {synchronized(C.class) {...}}  
    //...  
}
```


Karşılıklı Dışlama

```
class OncelikliKuyruk {  
    private Object[] veri;  
    private int boyut;  
  
    public synchronized ekle(Object o) {  
        if (boyut == veri.length) {  
            throw new HeapFullException();  
        }  
        veri[boyut++] = o;  
    }  
  
    public synchronized Object cikar() { ... }  
    public synchronized String toString() { ... }  
}
```


volatile Nitelikler

- Paylaşılan veri ilkel (*primitive*) değişken ise, *volatile* ile nesneyi kilitlemeye gerek olmadan karşılıklı dışlama sağlanır.
- *long* ve *double* hariç değişkenlerin okuma ve yazma işlemleri atomiktir.
- *volatile can let you avoid synchronized statement and associated lock.*
- *volatile*, bir değişkenin değerinin ana bellekten okunmasını ve değiştiğinde tekrar ana belleğe yazılmasını (önbellek kullanmadan) garanti eder.
- Ana bellek yerine, performans amaçlı yazmaç (*register*) kullanıldığında, diğer iş parçacıkları güncel değere erişemezler.
- *Note only loads and stores are atomic, an expression like x++ is not.*

final volatile Birlikte Kullanımı

- What happens if you make a field both final and volatile?
- *final* değişkenlere sadece bir kez atama yapılır, sonra değiştirilemez.
 - Yapıcı metot içerisinde ilk atama yapılır.
 - Tüm iş parçacıkları aynı değeri okur.
 - Bu durum, senkronizasyon ihtiyacını ortadan kaldırır.
- *volatile* değişkenlerin değerleri değişebilir.
 - Ancak okuma işleminin, güncel değeri döndüreceği garanti edilir.
 - Bu durum, senkronizasyon ihtiyacını ortadan kaldırır.
- Bir değişkenin hem *volatile* hem *final* tanımlanmasına **izin verilmez.**

Açık Kilitleme

- Karmaşık senkronizasyon senaryoları için kullanılır.
- *ReentrantLock* ve *ReadWriteLock*, gelişmiş ve özelleştirilebilir kilitleme mekanizmalarını sağlar.
- Esneklik ve performans iyileştirmeleri sağlar.
- Kullanırken dikkatli olunmalıdır.

Açık Kilitleme

```
public class Ornek {  
  
    private final Lock kilit = new ReentrantLock();  
  
    public void calistir() {  
        kilit.lock();  
        try {  
            // kritik bölge  
            // ...  
        } finally {  
            kilit.unlock();  
        }  
    }  
}
```


Kilidi *finally* Bloğunda Aç

- Kilidi her durumda serbest bırakabilmek için *finally* bloğunda kullanılmalı.

```
public void calistir() {  
    Lock kilit = ...;  
    kilit.lock();  
    try {  
        // kilit tarafından korunan kaynağa erişim  
    } finally {  
        kilit.unlock();  
    }  
}
```


trylock() Metodu ile Kilidi Alma

- *tryLock()* metodu, kilidi almaya çalışır. Alınırsa, kritik bölgeye erişim sağlar.

```
public void calistir() {  
    Lock kilit = ...;  
    if (kilit.tryLock()) {  
        // alındı  
        try {...}  
        finally {  
            kilit.unlock();  
        }  
    } else {  
        // alınamadı, başka bir şey yap  
    }  
}
```


Belirli Bir Süre İçinde Kilidi Alma

- `tryLock(timeout, unit)` metodu, belirli bir süre içinde kilidi almaya çalışır.
- Alınırsa, kritik bölgeye erişim sağlar.

```
public void calistir() {  
    Lock kilit = ...;  
    if (kilit.tryLock(3000, TimeUnit.MILLISECONDS)) {  
        // alındı  
        try {...}  
        finally {kilit.unlock();}  
    } else {  
        // 3 saniye içinde alınamadı, başka bir şey yap  
    }  
}
```


ReentrantLock Sınıfı

- "Yeniden girişe izin veren" anlamına gelir.
- Bir iş parçacığı kendi kilidini tekrar edebilir.
- Birden fazla *ReentrantLock* kullanılabilir.
- İç içe geçmiş kritik bölgelere erişim sağlanabilir.
- *ReentrantLock* sınıfı, adil kilitleme (*fair lock*) özelliği sağlar.

ReentrantLock Sınıfı

```
ReentrantLock kilit1 = new ReentrantLock();
ReentrantLock kilit2 = new ReentrantLock();
// ...
kilit1.lock();
try {
    // kritik bölgeye erişim
    kilit2.lock();
    try {
        // iç içe kritik bölgeye erişim
    } finally { kilit2.unlock(); }
} finally { kilit1.unlock(); }
```


ReadWriteLock Sınıfı

- İş parçacıkları, veriyi okurken birbirini engellemez.
- Paralel okumaya izin verir.
- Bir iş parçacığı, veri yazarken diğerlerinin okuma yapması engellenir.
- Bu, yazma işlemlerini güvenli ve atomik hale getirir.
- Veriyi sık okuma, nadiren yazma senaryolarında performansı artırır.

ReadWriteLock Sınıfı

```
ReadWriteLock kilit = new ReentrantReadWriteLock();  
// Okuma kilidi al  
kilit.readLock().lock();  
try {  
    // Veriyi oku  
} finally {  
    kilit.readLock().unlock();  
}  
  
// Yazma kilidi al  
kilit.writeLock().lock();  
try {  
    // Veriyi yaz  
} finally {  
    kilit.writeLock().unlock();  
}
```


Açık (Explicit) ve Dolaylı (Implicit) Kilitleme

- Açık:
 - Geliştirici tarafından kontrol edilir.
 - *Lock* arayüzü ve *ReentrantLock* sınıfı kullanılır.
 - Gelişmiş kontrol ve özelleştirme sunar.
 - *Support non-blocking conditional acquisition*
- Dolaylı:
 - Otomatik olarak yönetilir.
 - *synchronized* anahtar kelimesi kullanılır.
 - *Are always reentrant*
 - Basit senaryolarda, kodun daha anlaşılır olması gerektiğinde kullanılır.

Durum (condition) Senkronizasyonu

- Ortak bir kaynağa
 - Sadece belirli bir koşulda
 - Güvenli bir şekilde erişmeyi sağlar.
- Kontrollü bir güncelleme işlemi için nesne kilidine ihtiyaç duyulur.
- Ayrıca, koşul sağlanana kadar beklemek gerekir.
- Fakat, kilidi tutarken beklenemez.
- Dolayısıyla, bu problem için desteğe ihtiyaç var!
 - *Object.wait* ve *Object.notify*
 - The *Condition* arayüzü
 - *Synchronization Objects*

Object.wait ve Object.notify

- Her nesnenin bir bekleme kümesi vardır.
- Bir nesne üzerinde kilidi tutan iş parçacığı *wait()* çağırabilir.
- *wait()* çağırısı,
 - iş parçacığını bekleme kümesine ekler,
 - kilidi serbest bırakır ve iş parçacığını bloke eder.
- İş parçacığı, *notify()* veya *notifyAll()* çağrılana kadar kümede bekler.
- *wait()* çağırısı üzerindeki zaman aşımı sağlandıysa, geçerli olabilir.
- Bekleme kümesinden çıkınca, iş parçacığı kaldığı yerden devam eder.

BlockingQueue

```
public class BlockingQueue {  
    private Object[] veri;  
    private int bas = 0;  
    private int son = 0;  
    private int buyukluk = 0;  
  
    public void Buffer(int boyut) {  
        veri = new Object[boyut];  
    }  
  
    public synchronized int getSize() {  
        return buyukluk;  
    }  
}
```


BlockingQueue

```
public synchronized void add(Object oge) throws Exception {  
    while (buyukluk == veri.length) {  
        wait();  
    }  
    veri[son] = oge;  
    son = (son + 1) % veri.length;  
    buyukluk++;  
    notifyAll();  
}
```


BlockingQueue

```
public synchronized Object remove() throws Exception {  
  
    while (buyukluk == 0) {  
        wait();  
    }  
    Object oge = veri[bas];  
    bas = (bas + 1) % veri.length;  
    buyukluk--;  
    notifyAll();  
    return oge;  
}
```


Condition Arayüzü

- Bir iş parçacığının, durum değişene kadar beklemesini,
 - durum değiştiğinde kaldığı yerden devam etmesini sağlar.
- *Condition* arayüzü, *wait()* ve *notify()* işlevselliği sağlar.
- *ReentrantLock* ile beraber, durum değişikliklerini kontrol eder.
- *await()* metodu, bir durumu beklerken iş parçacığını askıya alır.
- *signal()* ve *signalAll()* metotları, bekleyen iş parçacıklarını uyandırarak devam etmelerini sağlar.

BlockingQueue

```
public class BlockingQueue {
    private final Lock kilit = new ReentrantLock();
    private final Condition doluDegil = kilit.newCondition();
    private final Condition bosDegil = kilit.newCondition();
    private Object[] veri;
    private int bas = 0;
    private int son = 0;
    private int buyukluk = 0;

    public void Buffer(int boyut) {
        veri = new Object[boyut];
    }
}
```


BlockingQueue

```
public void add(Object oge) throws InterruptedException {
    kilit.lock();
    try {
        while (buyukluk == veri.length)
            doluDegil.await();
        veri[son] = oge;
        son = (son + 1) % veri.length;
        buyukluk++;

        bosDegil.signal();
    } finally {
        kilit.unlock();
    }
}
```


BlockingQueue

```
public Object remove() throws InterruptedException {
    kilit.lock();
    try {
        while (buyukluk == 0)
            bosDegil.await();
        Object oge = veri[bas];
        bas = (bas + 1) % veri.length;
        buyukluk--;
        doluDegil.signal();
        return oge;
    } finally {
        kilit.unlock();
    }
}
```


Senkronizasyon Nesneleri

- Çoklu iş parçacıkları arasında düzeni sağlar.
- *CountDownLatch*, *CyclicBarrier*, *Exchanger*, *Semaphore* gibi araçlar,
 - farklı senkronizasyon senaryolarına uygun çözümler sunar.

CountDownLatch

- Sayaç kadar olayı bekleyen iş parçacıklarını senkronize eder.
- *counter* (Sayaç): İlk başta belirlenen bir sayı.
- *countDown* (Azaltma): Olay gerçekleştiğinde sayaç azaltılır.
- *await* (Bekle): Sayaç sıfır olana kadar iş parçacıkları bekler.
- *A CountDownLatch is a use-once object.*
- *The count never increases.*
- *Calling countDown() when the count is zero has no effect.*

CountDownLatch

```
public static void main(String[] args) throws Exception {
    int sayac = 3;
    CountDownLatch mandal = new CountDownLatch(sayac);
    for (int i = 0; i < sayac; i++) {
        new Thread(() -> {
            // Olay gerçekleştiğinde sayaç azaltılır.
            mandal.countDown();
        }).start();
    }
    // İş parçacıklarının tamamlanması beklenir.
    mandal.await();
    System.out.println("Tüm olaylar tamamlandı!");
}
```


CyclicBarrier

- Belirli bir noktada bir araya gelmek için bir grup iş parçacığını bekletir.
- *barrier* (Bariyer): İş parçacıklarının beklediği noktadır.
- *party* (Grup): Bir araya gelmeyi bekleyen iş parçacıklarının sayısıdır.
- *await* (Bekleme): Parti sayısına ulaşana kadar iş parçacıkları bekler.
- *Barriers can be broken for several reasons: exception, timeout, interrupt.*
- *If the barrier breaks, all threads are released by having the await().*

CyclicBarrier

```
public static void main(String[] args) {
    int parti = 3;
    CyclicBarrier bariyer = new CyclicBarrier(parti, () -> {
        System.out.println("Parti tamamlandı!");
    });

    for (int i = 0; i < parti; i++) {
        new Thread(() -> {
            try {
                // iş parçacıklarını bekle
                bariyer.await();
            } catch (Exception e) { e.printStackTrace(); }
        }).start();
    }
}
```


Exchanger

- İki iş parçacığının veri alışverişi yapması için kullanılır.
- *exchange()* metodu, iki iş parçacığının veri alışverişini başlatır.
- İş parçacığı, diğerinin *exchange* işlemini tamamlamasını bekler.
- *An exchanger is more like an object for communication.*

Exchanger

```
Exchanger<String> exchanger = new Exchanger<>();
new Thread(() -> {
    try {
        // İlk iş parçacığı veri gönderir
        String veri = "Veri 1";
        System.out.println("veri gönderildi: " + veri);
        Thread.sleep(2000);
        String alinan = exchanger.exchange(veri);
        System.out.println("veri alındı: " + alinan);
    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
}).start();
```


Exchanger

```
new Thread(() -> {
    try {
        // İkinci iş parçacığı veri gönderir
        String veri = "Veri 2";
        System.out.println("gönderildi: " + veri);
        Thread.sleep(1000);
        String alinan = exchanger.exchange(veri);
        System.out.println("veri alındı: " + alinan);
    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
}).start();
```


Semaphore

- Kaynaklara eşzamanlı erişimi sınırlamak ve senkronizasyon için kullanılır.
- *acquire()*, izin almak için kullanılır ve izin alınana kadar bekler.
- *release()*, izinleri serbest bırakmak için kullanılır.
- İzinler adil bir şekilde paylaşılır.
- *tryAcquire() without a timeout can break fairness.*
- *One good use of a semaphore is to limit the number of threads.*

Semaphore

```
public static void main(String[] args) {
    int izin = 3;
    Semaphore semaphore = new Semaphore(izin);
    for (int i = 0; i < 5; i++) {
        new Thread(() -> {
            try {
                semaphore.acquire(); // Kritik bölgeye erişim sağla
                Thread.sleep(2000);
                semaphore.release();
            } catch (InterruptedException e) {
                e.printStackTrace();
            }
        }).start();
    }
}
```


Atomic Sınıflar

- *atomic object is like a volatile field plus atomic compareAndSet operation.*
- Çoklu iş parçacığı ortamında değişkenlere güvenli erişimi sağlar.
- *AtomicInteger, AtomicLong, AtomicBoolean* gibi sınıflardır.
- Değişkenlerin değeri atomik olarak kontrol edilip güncellenir.
- İşlemler yarıda kesilemez.

```
AtomicInteger sayac = new AtomicInteger(0);  
int deger = sayac.incrementAndGet();
```


Kesme (Interrupting)

- *interrupt()*, bir iş parçacığının normal çalışmasını durdurur.
- *interrupted()* ile bir iptal işlemi yapıldı mı kontrol edilir.
- *InterruptedException*, *sleep()* veya *wait()* sırasında iptal edildiğinde fırlatılır.
- *Thread t1 can call t2.interrupt() to interrupt t2 from blocking on something.*

```
try {  
    while (!Thread.interrupted()) {  
        // İş parçacığının çalışma mantığı  
    }  
} catch (InterruptedException e) {  
    System.out.println("İş parçacığı iptal edildi!");  
}
```


Askıya Alma (Suspension)

- *First, don't use the suspend() method! It's deprecated.*
- İş parçacığının bir süre veya koşul altında geçici olarak durdurulmasıdır.
- İş parçacığı, askıya alındığında belirli bir süre bekleyebilir
- *wait()* ve *notify()* metotları, iş parçacığının bir koşulu beklemesini ve uyandırılmasını sağlar.

ThreadLocal Sınıfı

- Her iş parçacığı için ayrı bir kopyaya sahip olan yerel değişkenlerdir.
- Bu değişkenler, her iş parçacığı tarafından bağımsız olarak kullanılır.
- *initialValue()*, her iş parçacığı için ayrı bir başlangıç değeri sağlar.

```
static final ThreadLocal<String> deger = new ThreadLocal<>();  
public static void main(String[] args) {  
    Thread thread1 = new Thread(() -> {  
        // İlk iş parçacığı  
        deger.set("Değer 1");  
        System.out.println("Thread: " + deger.get());  
    });
```


Thread Pools

- Kullanılacak iş parçacıklarını önceden oluşturup yöneten bir yapıdır.
- *A thread pool is a fixed collection of threads that you submit tasks to.*
- İş parçacıklarının yeniden kullanımını sağlar.
- *ExecutorService*, iş parçacığı havuzunda çalışan işlemleri kontrol eder.
- *ThreadPoolExecutor*, iş parçacığı havuzunu oluşturur ve yönetir.
- *Thread creation is expensive. "Reusing" threads can help a lot.*

SON